

БУКА БАРЫ—КУОЛАСТЫЫР УРНАЛАРГА!

Бары дойдудар пролетарийдара, холбоһун!

САНА ОЛОХ

ХАЬЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

● № 34 (7107) ● 1991 сыл, Кулун тутар 16 күнэ, Субуота ● Сыаната 8 харчы

Бырайыак

Сувереннай республикалар Союзтарын туһунан Дуогабар

Сувереннай госу-
дарстволар—дуогабар кыттыла-
ахтара.

Союһу сапаттыыга
бэйэлэрин норуоттары
баарыларын этэн;
нациялар уонна норуот-
тар бэйэлэрин бэйэлэ-
ры баарыныларыгар бы-
рааптарын биллэрин;

государственной суве-
ринитет туһунан республи-
калар биллэрбит деклара-
цияларын олобурун;

историческай дьылда-
лар чутактарын учуот-
таан, доһордуу уонна ил-
лэхтик-эйэлээхтик оло-
рогго дьулуһан тэг бы-
рааптаах биһирэ үлэлэ-
рини хааччыйан;

хас биһирэи личность
бары өртүнөн сайдарын
уонна иһин бырааптара,

көңүллэрэ эрэллээхтэн
мактылаларын хааччыйар
уусулобуларын тэрийэ-
рэ бааран;

норуоттар материал-
най уйгуларын уонна ду-
ховнай сайдымаларын, на-
циональнай культу-
раларын хардарыта байыт-
тыларын, бүтүтүн уоп-
сай куттал суох булу-
тун хааччылар туһугар
кыһанан;

ааспыт көмтөн уруон-
тары өрбөтөн уонна дой-
ду олоһор аан дойдута
бүтүннүүтүгэр улары-
тыларын болгоһотого
ылан;

ССР Союзтарыгар бэй-
эбит сыһыаннаһылар-
бытын сагалыы төрүккө
олоһурун ыһтарга бы-
һарынныбыт.

сударствонь тэрийэргэ
дьулуһаллар.

Алтыһа. Республика-
лар дьонуннаах сорукар-
тан биһирдэстэрин на-
циональнай үгэстэри чо-
лүнөн хаалларыны уон-
на сайыннарын, үөрэ-
ги, науканы уонна куль-
тураны государственнай
ойоһуну ааһаллар. Ки-
нилер дойду уонна аан
дойду бүтүннүүтүн но-
руоттара гуманистиче-
скай духовнай сымнаста-
ры күүсэ атастаһаа-
рыгар уонна хардарыта
байыһалларыгар жоме-
лөнүүхтөрө.

Сэттиһэ. Дуогабар кыт-
тылаахтара аан дойду
түһүлгөтүгэр Союз кы-
лабынай сыалларын
быһа эйа, ядернай уонна
маассабай өлөрө-өһөрө
атын сэрин сөбүн суох
огоруу. Кини аймах гло-
бальнай проблемаларын

быһарыыга государство-
лар биһирэ үлэлэһиннэ-
р уонна норуоттар биһир
самааланылар дуола-
лар дьон этэллэр.

Республикалар аан
дойду сооһостотун тэг
бырааптаах чилиэннэри-
ни буолаллар. Кинилэр,
бу Дуогабар кыттылаах-
тары биһирдэлэрин
итизинэ уопсай итэриэ-
стэрин күүмчүлээбэккэ,
ССР Союзтарын аан дой-
дутаагы абэһэстэтиби-
лэрин кэспеккэ турар,
омун государстволарын
кытта быһаччы диплома-
тическай, консульскай,
эргин уонна да атын
сыйбэстэһиннэри олох-
туур, сору кытта боло-
муочулаах представи-
тельстволары ааһаһар,
аан дойдутаагы дуога-
бардары түһэрсэр уонна
аан дойдутаагы тэриэ-
лэр үлэлэригэр быһаччы
кыттар бырааптаахтар

II. СОЮЗ ТУТУЛЛУУТА

1 ыстатыйа. ССР Союз-
тарыгар чилиэн буолуу.

ССР Союзтарыгар рес-
публика чилиэн буолуута
көңүл өртүнөн олохто-
нон. Дуогабар кытты-
лаахтара — республика-
лар тэг бырааптаахтар
уонна тэг абэһинэс-
тэри сүгэллэр.

Дуогабар кыттылаах-
тара — республикалар
Союзка быһаччы биһир
атын республикалар сас-
табынан киһиллэр, ити
киһилэр бырааптарын
күүмчүлээбэт уонна дуо-
габардаах абэһинэс-
тэригэр босхолубут.

Биһирдэстэ атын рес-
публика састаабыгар иһи-
р республикалар иһин
ардыларыгар сыһыанна-
һылар киһилэр дуога-
бардарынан уонна сөбү-
лөһиннэлэрин сүрүннэ-
лэллэр.

ССР Союзтара Дуога-
бары биллэр атын суве-
реннай государстволар
киһикэ киһирдэллэригэр
аһаһар. Союзка сана чи-
лиэннэри ылар туһунан
уураах Дуогабар бары
кыттылаахтары сөбү-
лөһүннэри мыйаллар.

Дуогабар кыттылаах-
тара — республикалар
Союзтан Дуогабар кыт-
тылаахтара олохтообут
бэрээдэгинэн көңүл тах-
сар бырааптаахтар.

2 ыстатыйа. Граждан-
ство.

ССР Союзтарыгар
киһир республика граж-
данина ону сөргө ССР
Союзтарын гражданина
буолар.

ССР Союзтарын граж-
данина ССР Союзтарын
Конституциятын, со-
куоннарын уонна аан
дойдутаагы дуогабарда-
рын биһирдэллэбит
тэг бырааптаахтар, ки-
һирдэллэр уонна абэ-
һинэстэхтэр.

3 ыстатыйа. Террито-
рия.

ССР Союзтарын тер-
риторията Дуогабар кыт-
тылаахтара—бары рес-
публикалар территория-
ларыттан турар.

Союзка киһир рес-
публикалар Дуогабары
иһин баттыыр кэмгэ ки-
һилэр иһин ардыларыгар
баар ырааныссалары
билиһэллэр.

Республикалар иһин
ардыларынаагы ыра-
ныссалар киһилэр иһин
ардыларыгар сөбүлөһи-
лэриннэ эр уларытыл-
лаахтарын сеп.

4 ыстатыйа. Республи-
калар иһин ардыларыгар
сыһыаннаһылар.

Республикалар иһин
ардыларыгар сыһыанна-
һылар бу Дуогабарынан
уонна ону утарбат атын
дуогабардарынан сөбү-
лөһүннэрин сүрүннэл-
лэр.

(Бүтүүтүн 2 стр. нөр).

Ийэ дойдубут дьылбата—
хас биһирбит инники кэскилэ

Биир талабы оҕо да тоһутар

Сарсын — референдум.
Субу буолаары да тур-
даһына, «ону ыһтар наа-
далаах дуо?» дьин эйа-
санаа үгэстэри өссө да
ууйа-хааһа тута сымдар
буолуон сеп. Биһирэ са-
наан көрдөхкө, манна
киһин өйдөөбөтө, мөккүлэ-
ри суохха дылы. Ол эрэри
«бүтүннү эдээннээх олох-
хо кэлбиһит да иһин,
ама, ким Союзтун төр-
дүтүн ыһан, бары арах-
сан дус-туспа барыарыт
дьон этэй? Убү-харчыны
матаһаан, үлөһ-хамнаһы
үтүрүйтөрүн тутун эмнэ
референдумай, куоласта-
һынай?» дьин санаан
салайтаран, сорох дьон
кыттыбакка хаалыахтарын
эмнэ сеп.

Референдуму мытын
бонпуруоһа олус суруту-
та суох буолан тарыста.
Сорох республикалар кыт-
тарган төрүт да аһаас-
танналар. Хайаатарынан,
араас хамааларынан ре-
ферендум наадата суоһун,
ону тарийин диктатурада
тиһирдэн сөбүн туһунан
араас дойдохтоһунар
дэлэйдилэр. Оттон норуот
алтыс сылын тохтообонко
муһнахтыыртан, араатар-
дыыртан, арааһынай ми-
ниһэс эрэннэриһэлэртэн
салдан, сорох нэлэйэн да
барда. Кин-хаан холауута
хойуһа, санаа-онко эл-
бөтө. Оттон бу референ-
думу тарийинга, урууку
быһбарларга курдук, күү-
рүү-хаарына, сүүрүү-кө-
түү суохха дылы. Дьингэр,
бу хайа да депутаты, бү-
түн Верховнай Советы да
талаардаагар ордуу сүдү
суолталаах бонпуруос
эбээт. Ол эрэри, биһир
өрүттөн санаан көрдөхкө,
референдуму суолтатын,
Союз наадалааһын туһунан
өйдөтө сатыыр улахан
наадата суох курдук. Сан-
һытар төбөлөөх, өйдүүр
мэйиплээх, бэйэтин дьо-
нун-сэргэтин, оһотун-уруу-
тун, бар дьонун киниэс-
китин туһунан санаар
киһин, ама, хайдах Союһу
ыһар иһин куоластыай?
Эбэтэр дойдутун дьылбата

быһарылар күүтүгэр
туора тураа хаалыһа?

Аан дойду барыта хэл-
бөһөр, биһирэ улаһиыр
аатыгар барда. Ылан кө-
рүүн немецтэри—холоб-
сулар, Оттон аттаһаагы
мыһыгар дьордойбут Ира-
ны хайдах курдук элбэх
нациялар көбөттүлэр, Еу-
ропатаагы «уопсай рынок»
дойдулара хайдахтаах кур-
дук хардарыта көмөлөс-
һөн, өйдөһөн оһороллорун?
Ыал, аһаһаан иһэн биһир
дойдуттан атынга киһир-
бинни өйдөөбөткө хаала-
бын. Бийиги дьулуһар со-
циализмкытын онно тут-
тулар диһилэр.

Бүтүн бийиги биһир
манньыс ос хоһоонун өй-
дөһүтүн биһир талааһы оһо-
да тоһутар, оттон бүтүн
манньыс тоһутар уустун.
Бүтүн 70 сыл устатыгар
омун олус ситимнэр си-
лиһэллэбит, биһирэ оһорон
үлэлээн көбүт олохтун
уруукуһа биһир тардыһы-
наа быһа сөһөн кэһиһэр
сүрэ бэрэ буолуарай?
Оһон референдумга кыт-
тын хайаан да наадалаах.
Мин биһир бэйэм Союһу
ыһар иһин туруһар кини
бийиги ортобугуттар аһы-
нах буолуо дьин санаһыбын.
Ол гынан баран ситэ суол-
та биһирбэки, кыттыба-
ка хаалыаха сеп. Эбэтэр
«сеп», «суох» дьин бонпу-
руостартан хайатын да
сеппоһко хаалар эбэтэр
иһиннэрин сөһөн кэһи-
һэр дьон баар буолуохтэ-
рын эмнэ сеп. Быһары-
ны ыдыһах иһиннэ оһу-
гэлэрибит «оһиһоһотун
оһус буолуо» дьин бэрэ-
згыннэлэрин өйдөһөһө. Ре-
ферендумга кыттыы—бу
оһиһауу буолбатах. Дьыл-
батыт иһаһын бөһүтү-
гэр уурулуһа. Өссө биһир
да толлуһданан баран,
Союһу хаалларар иһин
куоластаан дьин кыһа-
рын.

Н. ПОНОМАРЕВ,
Кытаанах сельсоветын
председателя.

С. А. Новгородов төрөөбүтэ 100 сааһа туолуутугар

ОЛУК ОХСУММУТ ОҕО СААҤА

Сахалартан бастаан үчүлүк Семён Андреевич Новгородов 1892 с. олунньу 13 күнүгэр Боотуруускай улуусун Болтоно нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Биргэ төрөөбүттэр 2 уол, 4 кыыс эдилэр. Кини оҕо сааһа Чуораайытта алаас эңгэринэн аастыта. Новгородов төрөппүттэрэ, төрөдөйдөргө дьон, кэлиһиэх сүөһүгүн байыытар.

Семён кыра оҕо эрдэ-бүтүн дьонун үлэһиттэрин кытта үгүстүк биригэ сылдьан үлэһиттэ. Дьадаҕы дьону-сэргини кытта тэҥнэ бодоруһуута, кинилэр олохторун кыһал-каларын билэ улааппыта. Аҕа-аҕа Андрей Алексан-дрович сылдьада нэһэн саха маалларын кытта бодоруһан олоҕо сылдьыт үчүлүк дьонноруттан хан-нык эмэтик ааҕарга уонна суруйарга үөрэммит. Кини 6 саастаах уолунуучу-чаны суруйарга үөрэммит.

Үчүлүк үчүлүкүтэ, пол-литесийа И. Т. Цыцен-ко этэ. Итин сүлүннүт Семён Якутскайдаагы реалнай училищеге киир-гэргэ толору бэлэмнэ-мит.

Реалнай училищеге оччолорго сэттэ сыл үөр-нүлээрдэ. Семён баста-ан кылаастан туйгуһу үөрэммитэ. Кини ити сылларга үчүлүкү бол-омтотун үчүлүк тылы-гар, немецкэй, француз-скэй тылларга уурбута.

Россияда 1905 с. буол-бут бастаан револю-ция үчүлүк үгүс үөр-нүлээһинигэр, ол иһигэр Семёнга, умнуулубат өйдөбүлү хаалларбыта. Ити сылтан ыла Семён общественной - политиче-скэй хамсааһынга ан-типартийнык кыттыта саҕаламмыта. Училищеге

үөрэнэр сылларыгар үчүлүк классистарын ин-тигэрин аахпыт.

С. И. Дмитриев бэлэ-тиринэн, Семён өссө 1909—1910 сс. төрөбүт тылын дьылдаан туһу-нан саһыар буолбута. Киникудугар дойдутугар тахса сылдьан фольклор-най айымньылары суру-йан муһуһа. Училище үөрөнөөччүлэригэр тарил-либит саха тылын, уус-уран айымньыларын үөр-гөтүр куруһуокага утум-тахтык дьарыктамыһа.

1913 сыллаахха «Саха сангата» суруйарга Якут-скайга 1908—1912 сс. үөрэх сайдыытын туһу-нан статистическай ха-бааттылаах бастатыйа бөлүгүгүс. Бастатыйа авторунан Семён Ан-дреевич буолуон сөдүнэн С. К. Дмитриев сылдь-тымыр. Ол матырыйаалла-рын Новгородов учула-щеге үөрэнэр сылларыт-тан хомуйсубута үһү.

Семён киникудугар дойдутугар сылдьан, Бол-тоно нэһилиэгэ Петр Си-вцови кытта, кини бааты-гастаах тоһомсуйуутун утаран, барт чобуотук көпкөтөн чаҕыппыт.

Семён Андреевич аҕа-та хамначчыттардаахын сөбүлээбэт абыт. Көһө, хүннээһини утаран, кини хамначчыттарын кытта кылааскабыт ис хоһоон-ноох көпкөтөлөрү кыта сылдьыбыт. Ийэтигэр иһирэх сыһыаннаага су-руктарыттан көстөр. Сем-ён Андреевич олун биригэ сыл иһинэ Петер-бургка олорон ыһах Болтонодо олорон ийэти-гэр кэли кыттыа этэ дьон оччолорго бэйэтин татым бородуукталарыт-тан ордорунан саахар муһуна сылдьыбытаах.

Реалнай училищени бүтэрэн тийэх сылларга-гар Семёнга аны сал-гыы Петербургскай уни-верситетке тыл үчүлүкү киирэр хорсуу санаа уос-куур. Училищеге үөр-нүр сылларыгар киниэхэ

революционнай кылаас-сый ой-санаа олохсубу-та, төрөбүт сахатын ты-лын чинчийэр, фольклор-най айымньыларын хому-йар уонна хараҕада оло-роор сахатын норуотун үөр-өхтүгэр кэскиллээх идея-лар киирбиттэр. Ол иһин эрдэттэн элбэти билэр туһуттан олус ыһааһы-лаахтык үөрэммитэ. Оҕо саһыттан үчүлүк үгүс дьоннорун кытта бодору-субута. Ону таһа ойе-са-наата сайдыммытар үчү-лүк классистарын интигэ-лэро үчүлүкү үгүс са-быдылаах буолбуттара.

Петербурга айымньы-рыгар харчыта суох бу-олан Вүлүү куоратын 4 кылаастаах оскуолатыгар учууталлан 140 солк. муһуһулар. Дьонугар биллэрбэти ара үчүлүкү айымньы, сибигар баара-суога 10 солк. ордуру-нар. Петербурга тийэн университет итинги но-руоттар тылларын үөр-төр факультетыгар сту-денттан ыһыппар. Төрө-бүт сахатын тылын чи-ччиргэ бэлэмнээн бас-таан арабскай уонна пер-сидскэй тыллары үөрөтөр өддөлөнөгө, үөрэммитэ.

Онтон сахатын тылыгар уруурдуган тюрко-мен-гольскай, кытайскай, маньчжурскай тыллары үөрөтөр салаага көспүтэ. Академик В. В. Радлов, Л. В. Щерба (нинини академик), А. Н. Самой-лович (кэлиги акаде-мик), профессордар Ве-лужин де Куртене, В. Л. Иотвич, С. Е. Малов (кэ-лиги чилим-корреспон-дент) уо, д. а. үчүлүкү-лаах учулааҕар делча-ларын иһэргэ.

С. А. Новгородов уни-верситет кабинеттарыт-тан, лабораторияларыт-тан, библиотекаларыт-тан араһыбат этэ. О. Н. Ве-лужин уонна В. В. Радлов саха тылын туһунан үлэ-лэрин иһэн-тоһон би-лэспитэ. Семён Андре-ич студенттар сыллы-рыгар үөрөнөр олус кы-

һаһылааһын, таһаан-наарын билиитин нору-нор, преподавателлэр ки-нини научнай үлэро сы-һыараллара.

Аан дойду сэринтин сыллары буолан, үчү-лөргө астанас олус та-тым этэ. Киниэхэ, бири-дэ эмэ да буоллар, дой-дуттан дьоннорго нөмө-лөһөлөрө. Стипендияты-гар эһинээри баай ыла-лар оҕолоругар чааһынай уруонтары биэрэрэ. Ки-никудугар университет командировкатынан на-учнай үлэһит кытты-ны ылаар.

Дойдугар кэти сыл-дьан Семён Андреевич общественной - политиче-скэй олоххо активнай кыттыыны ылаар. Ити сыллартан ыла кини ба-арыт баатын, саха су-ругун-бичигин үөскөтөр сүрүн сылын-соруугун толорор туһугар үлэһэ-битини барыта.

Сахалык суругу-бичи-ги оҕорууга, научнай үлэ-гэ үгүс биримэтин би-эрэ, Семён Андреевич Петербурдаагы универ-ситетке 1914 сыллаахха киирэн баран, тийэх эк-заменин 1923 сыллаахха эрэ туттарбыта.

Реалнай училищени 1912 сыллаахха бүтэр-эбиттэн дьылдаа киниэхэ 12 эрэ сылы биэрбитэ. Ити кэмгэ университеты бүтэрбит, төрөбүт саха-тын норуота үөрөбүтүн-тү анылаатын түһэрби-тэ, общественной-полити-ческай, научнай-иниһи-гар үлэһитин эрчимнээхтик дьарыктамыта, фольк-лорнай матырыйааллары угуһаахтык хомуйсубу-та, литературнай айым-ньыларга холоһон көрө сылдьыбыта.

Кини өссө университе-ты бүтэрэригэр сипит-хоппут дигитист-учеһай буола үүнэ тахсыбыта. Нөрөбүт курдук, Семён Андреевич Новгородов кылгас да буоллар ча-былхай олорор олоҕубут, В. ЕРМОЛАЕВ.

ЭЗЭРДЭЛИИБИТ!

Таптааһах убайбытын, саҕаспытын сэрин уонна үлэ ветеранын Алексей Афанасье-вич уонна Анастасия Васильевна ЗАХАРОВ-ТАРЫ 80 уонна 70 саастара туолар үөрүү-лээх күннэринэн, ыл буолбуттара 53 сылы-нан долгуһан, үөрөн истигини эзэрдэлиибит. Күндү дьоммут, бу олорон нэлбикит курдук, амарэх алгыстаах, сыйаҕас санаалаах аймах билэ дьонугутун үөрдэ уһунуук олоһоргутугар баҕарабыт.

Иван, Михаил, Семён Захаровтар дьэ-кэргэттэрэ.

Ытык-мааны ыалларбытын сэрин уонна үлэ ветеранын ЗАХАРОВ Алексей Афанасье-вич 80 сааһын уонна кини нэргэнэ ЗАХАРОВА Анастасия Васильевна 70 сааһын туолбут-тарынан, сүрэхтэрин холбоон бур-бур буруу таһаарыттары 53 сыла туолбутунан эзэр-дэлиибит. Баҕарабыт ыраас халлааны, дьолу, үөрүүнү.

«Озерная» агитзона олохтоохторо.

Таптыр ийэбитин, эзэбитин ДЯЧКОВС-КАЯ Анна Андреевна 65 сааһын туолбуту-нан итинтиг, истигини эзэрдэлиибит. Чөгүн-чөгүдүк доруобуйаны, кырдыары билбэт уһун дьоллоох олоҕу, барыбыт үөрүүтүн мэлдьи ситэрсэ, үлэстэ сылдьарга баҕарабыт.

Бороҕонтон Борисовтар, Амнаттан Дьяков-скайдар, Намтан Суздальовтар, Чурапчытан Дьяковскайдар, Массасевтар, Степан, Сы-лапта Дьяковскайдар.

Күндү дьуоҕабыт педагогическай үлэ вете-рана ХАРИТОНОВА Анна Васильевна, 60 сааһын туолар юбилейынан итинтиг, истигини эзэрдэлиибит. Кырдыары, ылдыары бист-бөксө, олоҕун доҕоро Егор Васильевичтин көнүгөрү ыччаттарыттар үтүө сүбэһит буола үһүк сылларга олорун.

1953 сыллаахха педучилищени биригэ бүтэрбит дьуоҕаларыг, доҕотторун.

Таптааһах көргөмүн, ийэбитин, эзэбитин, эдүүһүбүтүн, балыспытын, хотуммутун ХА-РИТОНОВА Анна Васильевна 60 сааһа туоларынан итинтиг-истигини эзэрдэлиибит. Киниэхэ чөгүн доруобуйаны, барыбыт дьолу-гар, үөрүүтүгэр-көтүүтүгэр өссө уһунуук, дьоллоохтук олороругар, мэлдьи үөрөтө-такаа сылдьарыгар баҕарабыт.

Көргөһүт Егор, оҕолорун Вася, Уля, Надя, Федя, сипиһэриг, кийинтэриг Полину, Лена, күтүөттэриг Василий, Филипп, аймахтарыг Михайловтар, Винокуровтар, Оконешниковтар.

Балтыһаһтар балтыбытын, эдүүһү-дэстэр эдүүһүбүтүн, күн - күбэй ийэһи, амарах эбик, педаго-гическай үлэ ветеранын ХАРИТОНОВА Анна Васильевна 60 сааһа туоларынан уруйду-бут-айхаллыбыт. Киниэхэ өссө уһун дьоллоох олоҕу, чөгүн доруобуйаны, сипиһэриг, хос сипиһэриг кытта элбэх сыл хаарын түһэрэн будуулаһарыгар, чугас дьонугар, ыһа ылды-рыгар өйүөн-санаатынан, сүбөһүнэн-аматы-нан күөс-көмө, тирэх буоларыгар баҕарабыт.

Чурапчытан, Якутскайтан, Муоматтан Поповтар, Мохначевскайдар.

Күнүттүгү күнүк кийинитин, көргөмүн, ийэбитин Саха ССР оскуолатын үтүөлээх учууталы СЛЕПЦОВА Варвара Григорьевна 60 сааһын туолар юбилейынан итинтиг, истигини эзэрдэлиибит. Күн-күбэй ийэбит, эйиэхэ дьолу-сөргүнү баҕарабыт. Эи өйүг-санааг, күүһүг-уоһуг хаһан да уҕараабатын.

Көргөһүт, кыһыгыт, күтүөтүг.

Редакцияга СҮРҮҮЙАЛААҔ

ПЕНСИЯМ СҮТТЭ

Мин пенсияга тахсан баран, манҕай «Чурап-чы» совхозка, кэли, 1990 сыл от ыйыттан, Сылан сельпугар көчө-гардаабытым. Пенсиябын аспыт сыл алтынныгы-гар дьэри ити кэли үлэ-дэбит тарылтам теле-бүтэ. Сельпо старшай бухгалтера Матрена Мар-ковна Павлова райсообес-ка көһөрбүт астырдыта. Оҕо киирэн ыйыталаһа сылдьыбыппын. «Пору-чениг суох, көһөрбөтөх-төр», — дьэбиттэрэ. Кэ-лиг өссө да билэ сыл-дьыбыппар, пенсиябын Сылан сельпота төлүү-төһүн туһунан быһаар-быттара.

Алтынныгы хамнас-тын кытта пенсиям нэл-бэт этэ да, хайа тийдээҕи буоларын билбэппин. Он-тон ыла күн бүгүгүс дьэри пенсиям суох.

Вайам 70-мар үнтэ-һин. Онон саас да бат-

таан элбэхтик калар-ба-рар кыах кыччаата. Онуоха эби хараҕым ылдыар. Итинниг этэн туран, ыйытабын: мин пенсиям ханна тийдэ? Сүгүкүгү буларбар кө-мөлөһөргө көрдөһөбүн.

Н. МИРОНОВ.
Кытаанах.

Мэҥиэлээһин эрэ буолбата ини

Бийиги, «Мугудай» совхоз сыгыт интэр заво-дун дүгөмөдиротнайа этэрэтин үлэһиттэрэ, са-һын сүөһү аһылытын бэ-лэмнээһин курдук кы-тыгы быһаарар эһиһэ-тээх хампааннаага ак-тивнайдык кыттыбыппыт. Осу соҕотуолкаһаһытга манҕайгы микротан ыл-былпыт. Ити иһин аспыт сыл сэттинин 17 күнүгэр «Сибирь» мизбэл фон-дуга туттарыллыбытын үр-дүн таһаарылаах үлэ-

битин сыаналааһын ба-һыһытын ыһыан ула-ханык үөрбүһүт. Бас-тыһыгар сэлэх табаар-дар фондаларын биэри-ти урунуктан алохсубут үгэс. Ол ээриг бэрилли-бит фондаларыгар табаа-ры дьон элбэх эрийинэн ылдылар. Бийиги дьаһа-ны «Сибирь» мизбэлбит-тан матаары гынныбыт быһыылаах. Олохтоох сельпобут бу боһуруоһу быһаарартан аккаастанар. Райсоюзка эмэ аккаас-танаалар. Хантан була-һылар мизбэлбитий бу?

Н. АММОСОВ.

«Якутнефтепродукты» холбоһук Алдараа Вастээхтээҕи предпрятисе Чурапчы сэлэһиһиһиһиһи КАВС-на уонна АЗС-на үлэһиттэр оператордары ыһыгар. 1991 сыл кулун тутар 1 күнүттэн оннадара — 150 солкубайтан 200 солкубайга дьэри. Предпрятисе көмө хаһаайыстыбаһа. Онон предпрятисе үлэһиттэрэ этиһэн уонна оҕуруот аһынан хааччыллаллар.

Администрация.

Сылан орто оскуолаты 1986 сыл бэс ыйын 24 кү-нүгэр Макарова Варвара Григорьевнаа биэрбит 328839 нүөмэрдээх аттестата сүһүтүгүн дьэриг суоһунан ааһыллар.

ЧУРАПЧЫ КҮӨХ ЭКРАНА КӨРДӨРӨР Кулун тутар 16 күнэ. Уус тарбахтаахтар сту-дияларын салайааччыта Р. М. Пинигини кытта көрсүһүү.

«Новые 48 часов» уус-уран фильм.

Кулун тутар 17 күнэ.

Остуол тенниһигэр В. Захаров бириһигэр аба-бас турнир.

«Адам уонна мин» ду-баһа күрөхтөнүн.

«Бестселлер» фильм.

Олохтоох биэри Кини телевидениһинэн иһэ-с программанан биэри кэ-ниһэн саҕаланар.

Редактор П. И. ПОПОВ.
НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 кат. ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-265, общий—21-305.

Учредитель газеты «Сага олох» — Чурапчинский районный Совет народных депутатов.
Газета издается на якутском языке, выходит во вторник, четверг и субботу.
Индекс газеты 54967. Объем—1 усл. печ. лист. Тираж — 4130.